

از لاماسیا تا لیگ ایران؛ ستاره‌ها در لیگ ایران گم می‌شوند

وقتی بازیکن سازی تعطیل می‌شود

گزارش یک

مرتضی طهوری
خبرنگار

حرفه‌ای به لیگ تحویل دهند، اما هنوز هیچ سیستم منسجم و پایدار انتقال استعدادها به تیم‌های بزرگسال وجود ندارد. بازیکنان جوان، حتی پس از سال‌ها آموزش، غالباً یا در همان رده‌های پایه باقی می‌مانند یا به دست دلالتان و واسطه‌ها سپرده می‌شوند تا در چرخه‌های کوتاه‌مدت و سودجویانه بچرخند. نتیجه آن است که استعدادها ناب فوتبال ایران، به جای آنکه مسیر طبیعی خود برای شکوفایی را طی کنند، گرفتار معاملات کوتاه‌مدت و منافع زودگذر می‌شوند. یکی از اصلی‌ترین موانع، سیستم دلالتیسم و معاملات غیرشفاف است. در حالی که در اروپا قوانین شفاف انتقال بازیکن و استراتژی‌های باشگاهی اجازه نمی‌دهند بازیکنان از مسیر طبیعی رشد خارج شوند، در ایران این چرخه هنوز عامل بازآرنده توسعه فوتبال پایه و تیم‌های حرفه‌ای است. حاصل آن چیزی جز کاهش بهره‌وری آکادمی‌ها، هدر رفتن استعدادها و فقدان یک نسل جدید از ستاره‌ها نیست. ضعف‌های دیگر شامل نبود ساختار آموزشی منسجم، کمبود مربیان حرفه‌ای و ارتباط محدود آکادمی با تیم‌های بزرگسال است. در اروپا، این ارتباط همانند

با وجود نمونه‌های محدود موفق مانند ارتقای بازیکنان جوان آکادمی در گل‌گهر سیرجان و ملوان بندرانزلی، این مسیر هنوز به یک خط مشی پایدار و لیگ‌محور تبدیل نشده است

شریان حیاتی باشگاه است که خون تجربه و دانش را به کالبد تیم اصلی می‌رساند و موفقیت‌های چشمگیر را رقم می‌زند. کافی است به بارسلونا نگاه کنیم؛ بیش از نیمی از ترکیب تیم بزرگسال از محصولات «لاماسیا» است، جایی که بازیکن جوان فرصت می‌یابد در بزرگترین لحظات بدرخشد. در ایران، حتی در موفق‌ترین

باشگاه‌ها، چنین چیزی هنوز تحقق نیافته است. با وجود نمونه‌های محدود موفق، مانند ارتقای بازیکنان جوان آکادمی در گل‌گهر سیرجان و ملوان بندرانزلی، این مسیر هنوز به یک خط مشی پایدار و لیگ‌محور تبدیل نشده است. یکی دیگر از چالش‌های جدی باشگاه‌های ایرانی، هزینه‌های

سنگین ارزی برای خرید بازیکنان خارجی است که غالباً نه تنها بازدهی لازم را ندارد، بلکه بودجه باشگاه را محدود می‌کند. راهکار پایدار و جایگزین، سرمایه‌گذاری روی آکادمی‌ها و توسعه استعدادهای داخلی است. آکادمی‌ها در ایران ظرفیت بالایی دارند، اما تا زمانی که ساختار آموزشی اصلاح نشود، باشگاه‌ها

فوتبال امروز جهان به وضوح نشان داده است که موفقیت پایدار یک باشگاه، بیش از هر چیز، به قدرت آکادمی و توانایی آن در پرورش استعدادها جوان وابسته است. در اروپا، باشگاه‌هایی مثل بارسلونا با آکادمی «لاماسیا» و آژاکس آمستردام این واقعیت را به چشم همگان می‌آورد؛ جایی که هر استعداد جوان نه تنها کشف می‌شود، بلکه مسیر رشد او تا رسیدن به تیم اصلی و حضور در حساس‌ترین بازی‌های لیگ و رقابت‌های بین‌المللی کاملاً مشخص و برنامه‌ریزی شده است. ترکیب تیم‌های بزرگسال این باشگاه‌ها غالباً از محصولاتی تشکیل شده که در خود آکادمی شکل گرفته‌اند و حضور مستمر بازیکنان جوان، تجربه و اعتمادبه‌نفس لازم را برای تبدیل شدن به ستاره‌های جهانی فراهم می‌کند. اما داستان فوتبال ایران متفاوت است. آکادمی‌ها فاقد لند و نمونه‌هایی مثل فولاد خوزستان و آکادمی کیا موفق شده‌اند بازیکنانی

نویدکیا قهرمان نشود، از سپاهان می‌رود

محرم نویدکیا، سرمربی سپاهان درباره آینده کاری‌اش در سپاهان گفت: «امسال سومین سال حضورم در سپاهان است و یا قهرمان می‌شوم یا برای همیشه از سپاهان می‌روم، اینکه دوم شوم، سوم شوم و یک سال دیگر فرصت دارم نه، امسال یا قهرمان خواهم شد یا می‌روم.» نویدکیا درباره توافق نکردن با صنعت نفت این طور می‌گوید: «مشکلی با کار کردن خارج

ازصفهان ندارم اما سخت است که همسر ۲ بچه را تربیت و کارهایشان را اداره کند، الان ۸ تا ۸ ساعت سر تمرین هستم، همسرم زندگی را به تنهایی اداره می‌کند، فرق یک بچه با ۲ بچه خیلی زیاد است. به آبدان رفتم و با اعضای هیأت مدیره صحبت کردیم، نظم و انضباط می‌خواستیم اما هیأت مدیره نتوانست انتظارات را برآورده کند.»

خریدهای جدید گل‌گهر از مازندران و گابن

باشگاه گل‌گهر با درخواست مهدی تارتار با دو بازیکن جدید قرارداد امضا کرد. یکی از آنها محمدرضا عباسی وینگر فصل گذشته نساجی است که رباط صلیبی پاره کرده بود، ولی در حال حاضر به شرایط بازی رسیده است. دیگر بازیکنی که به لیست گل‌گهر اضافه شده، زرمی هافبک اهل کشور گابن است. او توسط اریک باناما

حرفه‌ای نشوند و دلالتیسم مهار نشود، استعدادها ناب فوتبال ایران نمی‌توانند مسیر طبیعی خود را طی کنند و شکوفا شوند. برای آنکه فوتبال ایران بتواند ستاره بسازد و در لیگ‌های حرفه‌ای حضوری موفق داشته باشد، لازم است آکادمی‌ها از مکانی‌های مناسب برای معاملات کوتاه مدت، به قلب تپنده باشگاه‌ها تبدیل شوند.

یادداشت

سامک رحیم‌پور
مدیر سابق آکادمی پیکان

چرا فوتبال پایه ما عقب مانده است؟

فوتبال پایه ایران سال‌هاست که با مشکلات ساختاری و زیرساختی دست‌وپنجه نرم می‌کند. از اوایل شروع لیگ برتر حرفه‌ای، شاهد بودیم که تنها بخش محدودی از باشگاه‌ها توانستند به استانداردهای اولیه نزدیک شوند، اما هیچ برنامه‌ای برای توسعه زیرساخت و سخت‌افزار واقعی وجود نداشت. در واقع، هزینه‌های کلان برای خرید بازیکنان اردوها و مسابقات انجام شده، اما سهمی از بودجه عمرانی اختصاص نیافت تا زمین‌ها و امکانات لازم برای رشد مستمر فوتبال پایه فراهم شود. تجربه‌های خارجی مانند بارسلونا و منچستر سیتی نشان می‌دهد که موفقیت در پرورش بازیکن نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و منابع کافی است. در ایران، بسیاری از باشگاه‌ها حتی مفاهیم پایه‌ای آکادمی را درک نکرده‌اند؛ اساسنامه و آیین‌نامه‌ها مطالعه نمی‌شود و بودجه مناسب در اختیار آکادمی‌ها قرار نمی‌گیرد. همین کم‌توجهی باعث شده کیفیت تمرینات و مسابقات پایه پایین باشد و بازیکنان نتوانند آماده حضور در لیگ برتر و تیم ملی شوند.

یکی از مهم‌ترین مشکلات، کمبود زمین با کیفیت است. بازیکنان استقلال و پرسپولیس خود بارها تأکید کرده‌اند که نتیجه تیم‌ها تحت تأثیر کیفیت زمین است. این موضوع در فوتبال پایه به مراتب بحرانی‌تر است؛ وقتی زمین مناسب نباشد، تمرینات اختصاصی و برنامه‌های فنی امکان اجرا پیدا نمی‌کند و بازیکنان فرصت پیشرفت واقعی را از دست می‌دهند. علاوه بر این، کمبود مسابقات رسمی و طولانی بودن روزه‌های زمانی باعث افت کیفیت بازیکنان می‌شود. بازیکنان پایه نیاز دارند سالانه ۲۰ تا ۵۰ بازی رسمی داشته باشند، اما در ایران تعداد مسابقات محدود و غیرمنظم است. لیگ‌های شهری و استانی، با تمرکز بر فستیوال‌های کوتاه مدت، فرصت رشد مستمر و تجربه بازی در شرایط واقعی را از بازیکنان می‌گیرد. راه حل روشن است؛ فدراسیون و هیأت‌های فوتبال باید با نظارت دقیق، استانداردهای فیفا و AFC را برای آکادمی‌ها پیاده کنند، زمین‌ها و امکانات کافی فراهم کنند و برنامه‌های مسابقاتی منظم و طولانی برگزار کنند. تا وقتی این زیرساخت‌ها فراهم نشود، توسعه واقعی فوتبال پایه و پرورش بازیکنان نخبه در ایران همچنان روی کاغذ باقی خواهد ماند و تنها شعار «آکادمی» در رسانه‌ها مطرح خواهد شد.

جدول دقیق بازی

شماره پیراهن	نام بازیکن	تعداد بازی	بازی ثابت	گل	پاس گل	انتخاب	اخراج
۹۸	فرزاد طهیب‌پور	۱۵	۱۱*	۰	۲	۰	۰
۲۴	دانیال ابروی	۱۴	۱۴	۰	۱	۰	۰
۴	امیررضا افسرده	۱۳	۱۱*	۰	۳	۰	۰
۹۰	حسین صادقی	۱۵	۱۱*	۱	۱	۰	۰
۱۳	محمد علی نژاد	۱۴	۱۴	۳	۳	۰	۰
۲۰	حسین پاپی	۱۴	۱۴	۰	۱	۰	۱
۶۶	غلامرضا ثابت‌ایمانی	۱۳	۱۳	۵	۲	۰	۴
۷۷	ابودر مفرزاده	۱۰	۸	۵	۱	۱	۰
۵۶	علیرضا رضمانی	۱۴	۱۴	۱	۱	۰	۰
۵	سعید کریمی	۱۱	۱۱	۶	۲	۰	۰
۲۷	جعفر سلمانی	۱۰	۷	۰	۰	۰	۰
۸۸	فرهان جعفری	۱۰	۱۰	۶	۲	۰	۰
۲	سامان نورانیان	۱۱	۱۱	۲	۱	۰	۳
۳۱	عباس حبیبی	۸	۸	۵	۱	۰	۰
۱۰	قائم اسلامی‌خواه	۱۰	۱۰	۵	۱	۰	۳
۶	سینا خادم‌پور	۱۰	۱۰	۲	۰	۰	۰
۳۰	ماهان بهشتی	۸	۸	۲	۰	۰	۰
۱۹	علی پخین‌زاده	۹	۹	۲	۰	۰	۱
۲۹	امیر سواعذ	۸	۸	۲	۱	۰	۰
۷۲	سعید آل‌کثیر	۴	۴	۱	۰	۰	۰
۱۱	مهدی عدی	۳	۳	۰	۱	۰	۰
۱۶	یونس اکبری‌پور	۴	۴	۰	۰	۰	۰
۲۸	امیررضا کریمی	۲	۲	۰	۰	۰	۰
۲۳	پرهام موفری	۳	۳	۰	۰	۰	۰
۷	سجاد آشوری	۳	۳	۰	۰	۰	۰
۷۸	فرزاد فیاض	۱	۱	۰	۰	۰	۰
۲۶	مهیار رحمتکش	۱	۱	۰	۰	۰	۰

علامت(*) نشان دهنده تعداد گل‌های دریافتی است.

بیان بازی‌های داخل و خارج خانه							
بازی‌ها	بازی	برد	مساوی	باخت	زده	خورده	تفاضل
بازی‌های خانگی	۷	۴	۲	۱	۲۴	۹	۱۳
بازی‌های خارج از خانه	۸	۲	۵	۱	۳	۲	-۱

فراوانی گل‌ها							
دقیق	۰-۱۵	۱۶-۳۰	۳۱-۴۵	۴۶-۶۰	۶۱-۷۵	۷۶-۹۰	گل زده
گل زده	۵	۲	۱	۱	۴	۲	۱۷
گل خورده	۱	۱	۶	۰	۴	۲	۱۶

داوران بازی های خانگی

وفاق‌پیشه، پیام حیدری، زمانی، اکبری، بهروزی، حسینی، عرب براقی

کمک داوران بازی های خانگی

سبیفی(۲)، سلمان نژاد، حجتی(۲)، عطایی، باشنده، سلطانی، طوسی، احمدی، مرادی، لطفی

تعداد گل‌ها در دقیق اضافی

تعداد گل‌های زده در دقیق اضافی نیمه اول	۰
تعداد گل‌های زده در دقیق اضافی نیمه دوم	۰
تعداد گل‌های خورده در دقیق اضافی نیمه اول	۱
تعداد گل‌های خورده در دقیق اضافی نیمه دوم	۱

نحوه بیشترین گل‌های زده: پاس در عمق: ۳

نحوه بیشترین گل‌های خورده: پاس در عمق و پناهنی: هر کدام ۳

بررسی عملکرد تیم‌ها در نیم فصل لیگ بیست و پنجم

رقابت شانه به شانه زارع و رحمتی

جعفر بزرگر
خبرنگار

ظهور پدیده جدید

نیم فصل اول لیگ امسال برای تیم ملوان با عملکردی نسبتاً متعادل اما نه چندان چشمگیر همراه بوده است. نکته شاخصی که در این فصل به چشم می‌خورد، ظهور یک پدیده تازه در تیم است؛ فرزاد طهیبی‌پور، دروازه‌بانی که از لیگ یک و تیم سایپا به ملوان پیوسته است. طهیبی‌پور در ۱۵ بازی فیکس حضور داشته و تنها ۱۱ گل دریافت کرده، به این معنی که به‌طور میانگین هر ۱۲۲ دقیقه یک گل از دروازه او عبور کرده است؛ آماري که نشان از توانایی‌های قابل توجه او درون دروازه دارد.

ضعف خط حمله و خلق موقعیت

در سبوی دیگر میدان، خط حمله تیم ملوان همچنان با مشکل روبه‌رو است. بهترین گلزن تیم، محمد علی نژاد، تنها ۳ گل به ثمر رسانده و در خط میانی، غلام ثابت‌ایمانی با دو پاس گل بهترین پاسور تیم محسوب می‌شود. این آمار نشان می‌دهد که طراحی حملات و خلق موقعیت‌های گلزنی برای ملوان هنوز جای پیشرفت دارد.

عملکرد مشابه در خانه و خارج از خانه

عملکرد کلی تیم چه در خانه و چه خارج از خانه تقریباً مشابه بوده و ملوان موفق به کسب ۱۱ امتیاز شده است. با این حال، نکته منفی که جلب توجه می‌کند، تفاضل گل منفی ۳ در بازی‌های خانگی است؛ موضوعی که در تاریخ ملوان سابقه نداشت، چرا که این تیم معمولاً به سختی در خانه شکست می‌خورد و امتیازگیری بالایی دارد. از جمله نمونه‌های عجیب این فصل می‌توان به شکست چهار گل مقابل فجرسپاسی در انزلی اشاره کرد که کمتر از ملوان انتظار می‌رفت.

آمار بهتر در نیمه دوم

نکته جالب دیگر آمار گل‌های تیم در نیمه اول و دوم است؛ ملوان ۹ گل در نیمه اول و ۷ گل در نیمه دوم زده، اما در مقابل ۱۱ گل در نیمه اول و ۸ گل در نیمه دوم دریافت کرده است. این آمار نشان می‌دهد که تیم در نیمه دوم کمی بهتر عمل کرده و فرصت‌های هجومی بیشتری خلق کرده است.

نیاز به مهاجم شش‌انگ

در مجموع، نیم فصل اول برای ملوان با عملکردی متعادل، درخشش دروازه‌بان جوان و نقاط ضعف مشهود در خط حمله و بازی‌های خانگی همراه بوده است. بدون شک، در نیم فصل دوم نیاز به اصلاح تاکتیکی و تقویت خط حمله خواهد بود تا این تیم بتواند جایگاه بهتری در لیگ کسب کند.

نیم فصل اول برای هواداران خیبر خرم‌آباد چیزی شبیه به یک رؤیای شیرین بود. تیمی که با مهدی رحمتی پا به میدان گذاشت، حالا دیگر فقط یک شرکت‌کننده در لیگ نیست؛ آنها ثابت کردند که آماده‌اند تا تمام معادلات فوتبال ایران را به هم بزنند.

مدافع گلزن

یکی از نکات مثبت قابل توجه در عملکرد خیبر، درخشش احسان حسینی، مدافع آخرین تیم، به عنوان بهترین گلزن است. در سبوی دیگر، عارف قزل، مهاجم نوک این تیم با ارسال پاس‌های گل فراوان عنوان بهترین پاسور خیبر را به خود اختصاص داد و از همین موضوع می‌توان فهمید این فصل خیبر برای غافلگیری به میدان آمده است.

عملکرد در خانه

شاگردان مهدی رحمتی در بازی‌های خانگی نیز عملکرد قابل قبولی داشته و از ۸ بازی انجام شده در ورزشگاه خانگی خود، ۱۳ امتیاز کسب کرده و ۱۱ امتیاز از دست داده‌اند. این آمار نشان می‌دهد که خیبر در خرم‌آباد، حریف سرسختی برای سایر تیم‌ها بوده و از حمایت پرشور هواداران خود بهره‌مند است.

ضعف در ۱۵ دقیقه ابتدایی

با این وجود، خیبر در ۱۵ دقیقه ابتدایی بازی‌ها، عملکرد چندانی موفقیتی نداشته و موفق به گلزنی نشده است. این ضعف می‌تواند ناشی از عدم تمرکز بازیکنان در ابتدای مسابقه یا اتخاذ تاکتیک‌های محتاطانه از سوی کادر فنی باشد که نیازمند بررسی و رفع آن است.

پیروزی در بازی‌های بزرگ

خیبر در بازی‌های بزرگ مقابل تیم‌های مطرحی همچون پرسپولیس و تراکتور، به پیروزی دست یافته و توانایی‌های خود را به اثبات رسانده است. با این حال، این تیم در هفته‌های سوم تا ششم لیگ، دچار افت مقطعی شده و نتایج ضعیفی کسب کرده است.

کامبک مقابل مس رفسنجان

خیبر لیگ را با پیروزی ۲-۰ مقابل مس رفسنجان آغاز کرد و این برد، نویدبخش فصلی درخشان برای این تیم بود. این پیروزی نشان داد که خیبر با آمادگی کامل وارد مسابقات شده و قصد دارد در فصل جاری، حضوری قدرتمند در لیگ داشته باشد.

جدول دقیق بازی

شماره پیراهن	نام بازیکن	تعداد بازی	بازی ثابت	گل	پاس گل	انتخاب	اخراج
۶	عرفان معصومی	۱۵	۱۵	۰	۲	۰	۰
۸۸	اسماعیل بابایی	۱۵	۱۴	۰	۳	۰	۰
۲۳	صادق آقبوسویح	۱۵	۱۲	۰	۱	۰	۰
۳	احسان حسینی	۱۳	۱۱*	۳	۳	۰	۰
۷	مهدی گودرزی	۱۴	۱۴	۷	۰	۰	۰
۱۰	علی شجاعی	۱۲	۱۲	۲	۰	۰	۰
۱۲	محمدرضا دیناروندی	۹	۹	۷*	۲	۰	۰
۱۵	مسعود محبی	۱۳	۱۳	۷	۱	۰	۰
۹۹	عارف قزل	۱۲	۱۲	۱	۳	۰	۰
۲	محسن سفیدچاقایی	۱۱	۱۱	۲	۰	۰	۰
۱	حسین پورحمیدی	۶	۶	۵*	۰	۰	۰
۳۳	محمد آقاجانپور	۲	۲	۰	۰	۰	۰
۱۹	مهرداد قنبری	۱۰	۱۰	۲	۱	۰	۰
۷۷	علی آزادمنش	۷	۷	۳	۱	۰	۰
۴	سبحان پسندیده	۱۰	۱۰	۲	۱	۰	۰
۶۹	علی خانزادی	۶	۶	۳	۰	۰	۰
۱۶	عمیس مرادی	۷	۷	۲	۱	۰	۰
۱۱	محمد صابری‌پور	۵	۵	۱	۲	۰	۰
۷۰	حمیدرضا طاهرخانی	۷	۷	۰	۱	۰	۰
۷۶	امیرحسین فارسی	۷	۷	۰	۰	۰	۰
۹	طاها طاهربابی	۷	۷	۰	۰	۰	۰
۱۷	حمیدرضا ضروری	۹	۹	۰	۳	۰	۰
۸	فریدین یوسفی	۱۰	۱۰	۰	۰	۰	۰
۸۰	حمیدحاجی‌آقایی	۲	۲	۰	۰	۰	۰
۲۷	علیرضا آراسته	۲	۲	۰	۱	۰	۰
۶۶	آرین معالی	۶	۶	۰	۱	۰	۰

علامت(*) نشان دهنده تعداد گل‌های دریافتی است.

بیان بازی‌های داخل و خارج خانه							
بازی‌ها	بازی	برد	مساوی	باخت	زده	خورده	تفاضل
بازی‌های خانگی	۸	۳	۴	۱	۲۴	۹	۱۳
بازی‌های خارج از خانه	۷	۲	۳	۲	۴	۵	-۱

فراوانی گل‌ها							
دقیق	۰-۱۵	۱۶-۳۰	۳۱-۴۵	۴۶-۶۰	۶۱-۷۵	۷۶-۹۰	گل زده
گل زده	۵	۳	۴	۳	۴	۲	۱۷
گل خورده	۱	۳	۴	۱	۲	۲	۱۶

داوران بازی های خانگی

بیژن حیدری(۳)، پیام حیدری(۲)، منصوریان، ناظمی، محمدی

کمک داوران بازی های خانگی

قدیری(۲)، مروچی، سبیفی، یعقوب سخندان، بابایی، حیدری، شهراری، حاجی‌پور، طاهرخانی، فرهادپور، مرادی، پورحیدری، داوزاده، عبداللهی، پناهی

تعداد گل‌ها در دقیق اضافی

تعداد گل‌های زده در دقیق اضافی نیمه اول	۰
تعداد گل‌های زده در دقیق اضافی نیمه دوم	۱
تعداد گل‌های خورده در دقیق اضافی نیمه اول	۱
تعداد گل‌های خورده در دقیق اضافی نیمه دوم	۰

نحوه بیشترین گل‌های زده: پاس در عمق: ۶

نحوه بیشترین گل‌های خورده: ارسال از سمت چپ: ۴